

SUBOTICA:
KONCERT KATEDRALNOG ZBORA
»ALBE VIDAKOVIĆ«

U nedjelju, 20. travnja 1986. god. bila je velika kulturna svečanost u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije. Katedralni zbor »Albe Vidaković« je priredio koncert povodom 22. obljetnice smrti poznatog hrvatskog skladatelja i muzikologa Albe Vidakovića, čije ime zbor nosi.

A. Vidaković se rodio u Subotici 1914. godine, ali najveći dio života proveo je u Zagrebu, gdje je razvio svoj bogat skladateljski i znanstveni rad sve do svoje iznenadne smrti u tom gradu 1964. god.

U subotičkoj crkvi sv. Terezije, sada katedrali-bazilici, tijekom njezine povijesti bilo je više zborova. Sadašnji zbor je osnovala s. Mirjam Pandžić 1973. god. tijekom priprema za proslavu 200. obljetnice posvećenja crkve, odnosno katedrale..

Poslije te proslave zbor je ostao na okupu i uspješno vrši svoju dvostruku misiju.

Prvi zadatak je da pjeva u katedrali na svim liturgijskim svečanostima povodom velikih crkvenih blagdana, a u manjem sastavu pjeva svake nedjele pod sv. misom u 10 sati.

Drugi zadatak zbora je da vrši kulturnu misiju u širenju duhovne kulture među našim narodom u Bačkoj i daleko šire.

U raznim prigodama Katedralni zbor »Albe Vidaković« je priredio niz koncerata u Subotici, a već nekoliko godina redovito priređuje koncert povodom obljetnice smrti Albe Vidakovića, čije ime zbor nosi, da sačuva uspomenu na ovog velikog Subotičanina.

Treba istaći još jedan vid kulturne aktivnosti Katedralnog zbora »Albe Vidaković«.

Već decenijama u subotičkoj katedrali 15. kolovoza, na blagdan Velike Gospe, slavi se zahvalna svečanost poslije završetka žetve »Dužijanca«. (Ovu žetvenu svečanost prvi je priredio Blaško Rajić, župnik u crkvi sv. Roka u Subotici, 1911. g. i tako je taj narodni običaj sa okolnih bunjevačkih salaša prenio u crkvu i dao mu liturgijsko značenje.)

Od 1980. god. ova proslava Dužijance je proširena na tri dana pod nazivom »Dani kruha i riječi« (1. meditativna večer, 2. književna večer, 3. Dužijanica). Književne večeri su posvećene obljetnici smrti pojedinih ličnosti koje su odigrale važnu ulogu u kulturnom i duhovnom životu Hrvata u Bačkoj (Ante Evetović Miroljub, Blaško Rajić, Stipan Bešlin, Aleksa Kokić, Ive Prčić, Pajo Kujundžić, Mijo Mandić).

Na svim tim priredbama »Dani kruha i riječi« nastupio je i Katedralni zbor »Albe Vidaković« i izveo je brojne zborne pjesme naših poznatih skladatelja. Treba istaći da je za te svečanosti subotički skladatelj Milan Asić uglazbio neke stihove bunjevačko-šokačkih hrvatskih pjesnika, kao rezultat suradnje sa zborom. On je uglazbio stihove pjesnika Ante Evetovića Miroljuba, Stipe Bešlina, Alekse Kokića, Ante Jakšića i Jakova Kopilovića, a uz to je uglazbio niz duhovnih kompozicija.

Katedralni zbor »Albe Vidaković« na svojim koncertima izvodio je zborna djela poznatih svjetskih i hrvatskih skladatelja, starih i suvremenih. Mnoga zborna djela su doživjela svoje premijerno izvođenje u Subotici, a neka djela su tu imala svoju prazvedbu, npr. skladbe Milana Asića. Tako

svojim radom Katedralni zbor »Albe Vidaković« pomaže u širenju duhovne glazbene kulture i u očuvanju njezine tradicije.

Osim svojih nastupa u subotičkoj katedrali i na priredbama u subotičkom sjemeništu »Paulinum« zbor je gostovao u crkvama okolnih sela kod Subotice kao što su Đurđin, Mala Bosna, Tavankut, Žednik. Zbor je također gostovao u crkvi u Baču, Plavni, Somboru, Osijeku i dr.

Osobito treba istaći uspješno sudjelovanje na smotri katedralnih zborova u Zagrebu, na završnoj svečanosti Evropske godine glazbe, u franjevačkoj crkvi na Kaptolu, u subotu, 23. studenog 1985. god. pod pokroviteljstvom Instituta za crkvenu glazbu Katoličkog bogoslovnog fakulteta.

U nizu uspješnih nastupa Katedralnog zbora »Albe Vidaković« treba ubrojiti i koncert u subotičkoj katedrali — bazilici u nedjelju, 20. travnja 1986. god.

Taj koncert je održan povodom 22. obljetnice smrti Albe Vidakovića, ali treba istaći da je održan i kao prva priredba u okviru ove jubilarne godine kada Hrvati u Bačkoj slave 300. obljetnicu obnovljenog crkvenog života poslije oslobođenja Bačke od Turaka i nakon seobe jedne veće grupe Bunjevaca i Šokaca u te krajeve.

Zbog toga je bila želja priređivača da koncert dade djelomičnu sliku kroz povijest hrvatske duhovne glazbe. Na programu koncerta bila su djela Ivana Marka Lukačića, Vinka Jelića, Anđelka Klobučara, Ivana Zajca, Franje Dugana, Albe Vidakovića, Milana Asića i napjevi iz stare glazbene zbirke »Cithara octochorda«. Pored toga na programu su bili J. Gallus Petelin i Dobri Hristov.

Premda nije božićno vrijeme, izvedene su tri božićne pjesme, jer se odlikuju posebnom ljepotom i izvornošću.

Dječji zbor je otpjevao Dječju Misu Anđelka Klobučara uz ritmičku pratnju grupe djevojčica u bjelelini. Ova točka programa je veoma uspješna i dojmljiva je zbog općeg ugodnog dojma i doživljaja.

Muški zbor je otpjevao pjesmu »Eripe me Domine« (J. Gallus — Petelin). Ženski zbor je otpjevao pjesme: »Cantate Domino« (I.M. Lukačić); »Bone Jesu« (V. Jelić); »Zdravo Marijo« (iz zbirke Cithara octochorda). Mješoviti zbor je izveo pjesme »Zdravo Djevica« (iz zbirke Cithara octochorda); »Ave Maria« (I. Zajc); »Omnia omnibus« (M. Asić); »Magnificat« (A. Vidaković) i tri božićne pjesme. Solo sopran s. Karmela Kovačević je otpjevala pjesmu »Ave Maris Stella« (I. Zajc). Kao gost nastupio je bariton o. Vasilije Protić, subotički pravoslavni protojerej (Dobri Hristov: Blaženstva; uz pratnju zbora).

Na programu koncerta bili su još J.S. Bach, o. Fortunat Pintarić, o. Lorand Kilbertus, A. Vidaković. Njihove skladbe izveo je na orguljama gost iz Osijeka, Libor Dudaš, student Muzičke akademije u Zagrebu.

Neke točke programa kao gosti pratile su na flauti i violini Branka Ivković i Marija Megyeri pa su tako doprinijele općem uspjehu koncerta.

Pojedine zborne točke na orguljama su skladno i vješto pratili Jelena Demšedi i Libor Dudaš.

Katedralni zbor »Albe Vidaković« u svojim redovima okuplja ljubitelje duhovne umjetnosti, koji su različite dobi i zanimanja, ali ih povezuje velika želja da stvore nešto lijepo i da prirede ugodan doživljaj za sve slušatelje. Velika požrtvornost svih članova zbora na čelu s dirigentom s. Mirjam Pandžić urodila je obilatim plodom koji se pokazao na ovom uspješnom koncertu. To je bio velik kulturni događaj u našoj sredini i lijep umjetnički doživljaj svih prisutnih to veće u subotičkoj katedrali-bazilici.

Umjetnička vrijednost koncerta je postignuta raznovrsnošću programa u skladnosti između zbornih pjesama i glazbe na orguljama. Ljepoti doživljaja je doprinijelo skladno pjevanje čiste intonacije i pravilnog intenziteta koji je prilagođen svakoj pjesmi. Sve su pjesme imale potpunu dotjeranost izvođenja, a neke su dostigle potpunu savršenost. Zato treba zahvaliti na trudu svim članovima zbora i dirigentu s. Mirjam Pandžić koja je uspjela da svi pjevači daju najviše od sebe iako nemaju glazbeno predznanje. Također treba pohvaliti s. Karmelu Kovačević zbog njezinog lijepog solo pjevanja. Osobito treba istaći o. Vasilija Protića, koji je pokazao iskrenu spremnost za suradnju i svojim lijepim pjevanjem je doprinio uspjehu koncerta.

Ovaj uspjeh koncerata neka dađe snage svima članovima zbora i dirigentu da dalje tako uspješno rade do novih uspjeha i do novih nastupa.

Svima nama je zadatak da dajemo podršku i pomoć, jer bez toga teško je i nemoguće raditi za opće dobro.

Bela GABRIĆ

DVIJE MARIJINE PROSLAVE UZ NASTUP »KATEDRALNIH MADRIGALISTA« IZ DUBROVNIKA

Trinaestog srpnja, na Gospu fatimsku, kao i proteklih godina pohodili su hodočasnici Otok Gospe od milosti u Tivatskom zaljevu. Inače svakoga mjeseca mještani s kopna dolaze u ovu malu oazu izvršavajući svoje zavjete Gospi.

Vesela lica domaćina i gostiju srdačno su dočekala trabakulu sa hodočasnici koji su stigli na popodnevnu proslavu. Svetom misom, koju je predvodio kotorski biskup msgr Ivo Gugić, počela je proslava na otoku. Slavlje su uzveličali »Katedralni madrigalisti« iz Dubrovnika pod ravnanjem prof. Margite Cetinić. Po završetku mise slavlje se prenijelo na čitav otočić prolaskom procesije sa Gospinim kipom.

S pjesmom »U Irijskoj dolini Fatime grada...« krenula je procesija raspjevanih mladih pjevača, svećenika sa ocem biskupom, te brojnih hodočasnika.

*»Grešnike spasite molitvom, žrtvom,
Krist križem zaklinje i mukom smrtnom...«*

Nizale su se kitle svaka na svoj način proživljena i shvaćena pozuka Gospe koja se ukazivala u Fatimi i pozivala ljude na pokoru, molitvu i obraćenje. Posljednjom kiticom procesija se zaustavila na ulasku u crkvu, te se ispod kipa ulazilo. Dodirivanjem kipa i znakom križa koji su hodočasnici činili na prsima samo su simbolično pokazali odanost Majci čiji ih zagovor štiti i brani. Da bi svečanost bila potpunija trebalo je još zapjevati, pa se krenulo sa prigodnim nastupom »Katedralnih madrigalista«. Počeli su pjesmom G. O. Pitonia: »Cantate Domino«, a nastavili nizanjem Gospinih pjesama, i to:

I. Arcadelt	:Ave Maria
May	:Najljepšoj djevici
L. Kozinović	:Ave Maria solistica Dubravka Dabelić
I. Kokot	:Zdrastvuj carice nebeska (prema staroj Antifoni sa Krka)
K. Magdić	:Sidi k nama
Engelhart	:Ave Maria solistica Marija Grazzio
A. Lotti	:Regina coeli
Cherubini	:Kraljice neba

Posebno je dirnula vjernike pjesma solistice sa upečatljivim stihovima:

*»Sred svijeta ovog punog boli stojim,
ko slaba lađa, kao krhki cvijet,
Sva tvoja majko, mila nado moja,
tebi želim prvest cijeli svijet.
U burnoj noći i na strmoj stazi
ko zvijezda sjajna majko ti mi sjaj,
O majko moja, i sva nado moja,
na križnom putu ti mi snage daj.«*

Zbor je tihim pjevanjem kao jeka pratio s Ave Maria. Hodočasnici su očekivali još koju pjesmu, ali ugodni trenuci su se bližili kraju. Namjera pjevača bila je dati malo, lijepo i dobro.

Druga proslava slijedila je na Veliku Gospu u crkvi Sv. Vlahu u Dubrovniku, koja privremeno obavlja funkcije Katedrale. Usred ljetne vrućine i turističke gužve doživjeli smo časove smirenja i sabranosti na duhovnom koncertu iza koralne mise s Marijnim pjesmama uz popratnu riječ don Mirka Talaića.

Na programu su bile skladbe:

Kokot	:Ave Maria
May	:Najljepšoj Djevici
Engelhart	:Dajte mi sladak pijev solistica Marija Grazzio
Kokot	:Zdrastvuj carice nebeska
Cherubini	:Kraljice neba

Lucija FRANIC

GLAZBA NA VJERSKOJ TRIBINI U CRKVI SVETOGA FRANE U SPLITU KROZ AKAD. GOD. 1985/86.

Vjerska tribina u crkvi sv. Frane na Obali u Splitu, koja djeluje već više godina, afirmirala se i kao vjersko-kulturno događanje i kao duhovno-glazbeno događanje. Prije svakog predavanja, gotovo od samih početaka tribine, bude izveden kraći program duhovne glazbe. Iz početka dugo vremena nastupao je isključivo »Splitski vokalni oktet«, a onda je organizator tih glazbenih programa dr. P.Z. Blajić, polako ali ustrajno, uključivao i druge zborove, soliste i orguljaše u program. Neki su zborovi, osim Okteta, nastupili po nekoliko puta. Svakom zboru, kao i zborovodi, nastup je bio veliki poticaj za možda ponovno okupljanje i oživljavanje zbora, za redovitije dolaženje na probe i sistematskije vježbanje. Nema zbora koji nije zaželio i ponovni nastup, jer je crkva sv. Frane lijepa i akustična, publika je zaista brojna, zahvalna i dobrim dijelom probrana, a oci konventualci vrlo gostoljubivi. Svakom nastupu prethodi kraće upoznavanje publike sa zborom (i zborovodom) i s repertoarom koji se izvodi. Tekst pročita voditelj tribine, a pripremi ga dr. Blajić. Ovu praksu glazbenog uvoda u tribinu prihvatile su i druge sredine gdje tribine, ili nešto slična, postoje. Do sada je nastupio zaista velik broj zborova, bilo dječjih, muških, mješovitih ili pjevača tradicionalnih crkvenih napjeva, bilo solista i orguljaša. Ovdje ćemo nabrojiti samo one koji su nastupili kroz akad. god. 1985/86.

Umjesto prve tribine oci konventualci su u studenome organizirali simpozij o Ivanu Marku Lukačiću uz 400. obljetnicu rođenja. Za tu zgodu *Collegium pro musica sacra* iz Zagreba održao je cjelovečernji vrlo uspješni koncert isključivo Lukačićeve glazbe. Na simpozij i osobito na koncert osvrnuto se i društveni tisak pozitivnim ocjenama.